

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ виконувача обов'язків
керівника Тернопільської
обласної прокуратури
16 січня 2025 року № 8

ПОЛОЖЕННЯ
про Спеціалізовану екологічну прокуратуру (на правах відділу)
Тернопільської обласної прокуратури

1. Загальні положення

1.1. Спеціалізована екологічна прокуратура є самостійним структурним підрозділом Тернопільської обласної прокуратури (на правах відділу), підпорядкованим першому заступнику (заступнику) керівника обласної прокуратури згідно з розподілом обов'язків між керівництвом Тернопільської обласної прокуратури.

1.2. У своїй діяльності Спеціалізована екологічна прокуратура керується Конституцією України, Кримінальним кодексом України (далі – КК України), Кримінальним процесуальним кодексом України (далі – КПК України), Законом України «Про прокуратуру», іншими актами законодавства, наказами Генерального прокурора, керівника Тернопільської обласної прокуратури, Регламентом Тернопільської обласної прокуратури, а також цим Положенням.

1.3. Спеціалізована екологічна прокуратура організовує роботу у взаємодії з іншими структурними підрозділами обласної прокуратури, окружними прокуратурами, відповідними підрозділами правоохоронних та інших державних органів.

2. Структура та організаційні засади діяльності Спеціалізованої екологічної прокуратури

2.1. Спеціалізовану екологічну прокуратуру очолює начальник. До штату Спеціалізованої екологічної прокуратури входять прокурори. У разі відсутності начальника його обов'язки виконує один із прокурорів відповідно до наказу керівника обласної прокуратури.

2.2. Робота прокурорів залежно від покладених на них обов'язків організовується за територіальним або функціональним (предметним) принципом відповідно до розподілу обов'язків, який здійснюється начальником і затверджується першим заступником (заступником) керівника обласної прокуратури згідно з розподілом обов'язків між керівництвом обласної прокуратури.

3. Основні завдання Спеціалізованої екологічної прокуратури

3.1. Організація і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження та підтримання публічного обвинувачення у кримінальних провадженнях про кримінальні правопорушення у сфері охорони навколишнього природного середовища, розслідування у яких здійснюється слідчим управлінням Головного управління Національної поліції України в Тернопільській області, Четвертим слідчим відділом (з дислокацією в м. Тернопіль) Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у місті Львові, слідчим відділом Управління Служби безпеки України в Тернопільській області (крім проваджень, організація і процесуальне керівництво у яких здійснюються іншими структурними підрозділами згідно зі спеціалізацією, визначеною наказами Генерального прокурора), зокрема:

- передбачені розділом VIII КК України, а також статтею 441 цього Кодексу;

- вчинені особами, які надають публічні послуги, службовими особами юридичних осіб приватного права, працівниками правоохоронних органів, а також органів, які здійснюють державний контроль, нагляд та управління в галузі охорони навколишнього природного середовища, пов'язані з виконанням вимог законодавства про екологічну та радіаційну безпеку; про оцінку впливу на довкілля; охорону земель; охорону і раціональне використання вод та відтворення водних ресурсів; охорону атмосферного повітря; охорону, захист, використання та відтворення лісів; охорону використання і відтворення рослинного та тваринного світу; природно-заповідний фонд; охорону, використання і відтворення риби та інших водних живих ресурсів; охорону та раціональне використання надр; поводження з відходами; щодо ліцензування (у тому числі видачі дозволів, лімітів та квот) на спеціальне використання природних ресурсів, дотримання їх умов; про біологічну та генетичну безпеку щодо біологічних об'єктів природного середовища при створенні, дослідженні та практичному використанні генетично модифікованих організмів у відкритій системі, що посягають на охоронювані законом інтереси у сфері охорони навколишнього природного середовища;

- пов'язані зі збройною агресією, якими заподіяно шкоду довкіллю;

- щодо протиправного заволодіння, відчуження, приватизації чи розпорядження майном, коштами, що призначені для використання і охорони природних ресурсів, захисту та відновлення навколишнього природного середовища;

- за фактами ухилення від сплати екологічного податку; рентної плати за спеціальне використання води, лісових ресурсів, користування надрами, а також легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, внаслідок вчинення кримінального правопорушення, процесуальне керівництво

досудовим розслідуванням якого належить до повноважень Спеціалізованої екологічної прокуратури;

– пов'язані із ввезенням на територію України чи транзитом через її територію відходів без належного дозволу, незаконним обігом радіоактивних матеріалів, незаконним поводженням з ними, а також з порушенням вимог радіаційної безпеки;

– інші кримінальні правопорушення, що посягають на охоронювані законом інтереси у сфері охорони навколишнього природного середовища та земельних відносин, а саме земель: природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення; водного фонду; лісогосподарського та рекреаційного призначення.

3.2. Виконання вимог закону під час приймання, реєстрації, розгляду та вирішення заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення, своєчасне внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань (далі – ЄРДР).

3.3. Організація та забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування кримінальних правопорушень, оскарження судових рішень на стадії досудового розслідування і судового розгляду кримінальних проваджень, виконання вимог закону про невідворотність покарання за вчинене кримінальне правопорушення.

3.4. Запобігання незаконному притягненню особи до кримінальної відповідальності та необґрунтованому застосуванню щодо неї заходів процесуального примусу.

3.5. Застосування належної правової процедури до кожного учасника кримінального провадження, забезпечення особам, затриманим за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, права на захист, у тому числі в порядку, визначеному Законом України «Про безоплатну правову допомогу».

3.6. Організація та здійснення нагляду за додержанням законів при проведенні оперативно-розшукової діяльності Третім оперативним відділом (з дислокацією в м. Тернопіль) Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у місті Львові, управлінням стратегічних розслідувань у Тернопільській області Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України, оперативними підрозділами Головного управління Національної поліції України в Тернопільській області, Управління Служби безпеки України в Тернопільській області, а також здійснення контролю за ефективністю нагляду окремими прокуратурами за додержанням законів при проведенні оперативно-розшукової діяльності їх територіальними органами у частині попередження, виявлення і припинення кримінальних правопорушень, зазначених у пункті 3.1 цього Положення, розшуку осіб, які їх вчинили та переховуються від органів досудового розслідування, слідчого судді, суду.

3.7. Забезпечення відшкодування збитків, завданих кримінальними правопорушеннями, передбаченими пунктом 3.1 цього Положення.

3.8. Здійснення представництва інтересів держави в суді у разі їх порушення або загрози порушення у сфері охорони навколишнього природного середовища, у тому числі щодо земельних праввідносин (крім питань, вирішення яких належить до повноважень інших самостійних структурних підрозділів згідно зі спеціалізацією, визначеною наказами Генерального прокурора).

3.9. Забезпечення участі у розгляді Тернопільським апеляційним судом апеляційних скарг на судові рішення у кримінальних та цивільних справах (провадженнях), заяв про перегляд судових рішень у справах (провадженнях), розглянутих за участю прокурорів окружних прокуратур, а також у Господарському суді Тернопільської області та Тернопільському окружному адміністративному суді за позовами прокурорів.

3.10. Здійснення діяльності як спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції поза межами кримінального провадження (крім питань, віднесених до повноважень спеціалізованих прокуратур у сфері оборони), а також участь у розгляді судами справ про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, у сфері охорони навколишнього природного середовища за протоколами спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції відповідно до компетенції, визначеної наказом Генерального прокурора, забезпечення відшкодування збитків, завданих такими адміністративними правопорушеннями.

3.11. Організаційне забезпечення та контроль за діяльністю окружних прокуратур у межах повноважень, надання їх працівникам практичної та методичної допомоги.

3.12. Впровадження інноваційних методів, позитивного досвіду, документів методичного характеру щодо здійснення прокурором повноважень у кримінальному провадженні та під час представництва інтересів держави у суді у сфері охорони навколишнього природного середовища з урахуванням кращих міжнародних практик.

3.13. Вжиття заходів щодо забезпечення координації діяльності правоохоронних органів з протидії злочинності у сфері охорони навколишнього природного середовища.

3.14. Організація виконання запитів компетентних органів іноземних держав про надання міжнародної правової допомоги чи перейняття кримінального провадження, здійснення перевірки матеріалів виконання запитів компетентних органів іноземних держав у порядку частини третьої статті 558 КПК України.

3.15. Спеціалізована екологічна прокуратура у межах повноважень також забезпечує:

– участь у плануванні роботи обласної прокуратури, своєчасне, повне і якісне виконання запланованих заходів;

- підготовку нарад, організацію та контроль за виконанням прийнятих рішень, а також виконання завдань і доручень Офісу Генерального прокурора, керівництва обласної прокуратури;
- проведення перевірок в окружних прокуратурах, надання практичної допомоги їхнім керівникам, контроль за усуненням виявлених недоліків;
- підготовку проєктів організаційно-розпорядчих документів обласної прокуратури, листів із зауваженнями, листів орієнтовного та інформаційного характеру;
- особистий прийом громадян, розгляд і вирішення звернень та запитів, у тому числі народних депутатів України, депутатів місцевих рад, а також скарг учасників кримінального провадження на рішення, дії чи бездіяльність слідчих і прокурорів, заяв і повідомлень про вчинення кримінальних правопорушень;
- виконання вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації»;
- здійснення аналітичної роботи, участь у заходах щодо підвищення кваліфікації, стажування працівників окружних прокуратур, ініціювання і проведення навчально-методичних заходів;
- ведення первинного обліку роботи, формування статистичної звітності, своєчасне, повне та достовірне внесення відомостей про результати роботи до ЄРДР, інформаційно-аналітичної системи «Облік та статистика органів прокуратури» (далі – ІАС «ОСОП»);
- підготовку інформацій до органів державної влади з питань діяльності Спеціалізованої екологічної прокуратури, матеріалів для висвітлення результатів прокурорської діяльності у медіа та на офіційному вебсайті обласної прокуратури;
- ведення діловодства, у тому числі роботу із документами з грифом обмеження доступу «Для службового користування», додержання режиму секретності, збереження матеріальних носіїв інформації з обмеженим доступом.

4. Основні напрями діяльності Спеціалізованої екологічної прокуратури:

- підготовка матеріалів до координаційних, спільних, оперативних та інших нарад у керівництва обласної прокуратури, участь в організаційному забезпеченні їх проведення, контроль за своєчасністю та повнотою виконання ухвалених нарадами рішень;
- приймання, реєстрація, розгляд заяв і повідомлень про вчинення відповідних кримінальних правопорушень, своєчасне внесення щодо них відомостей до ЄРДР;
- організація і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального

провадження, участь у судовому провадженні та підтримання публічного обвинувачення, у тому числі участь у перегляді судових рішень у судах апеляційної та касаційної інстанцій, у кримінальних провадженнях про кримінальні правопорушення, зазначені в пункті 3.1 цього Положення;

– організаційне забезпечення реалізації визначених статтею 36 КПК України повноважень керівником обласної прокуратури, його першим заступником або заступником згідно з розподілом обов'язків між керівництвом обласної прокуратури у відповідних кримінальних провадженнях, процесуальне керівництво досудовим розслідуванням та підтримання публічного обвинувачення в яких здійснюється прокурорами відділу та окружних прокуратур;

– нагляд за додержанням законів при проведенні оперативно-розшукової діяльності оперативними підрозділами правоохоронних органів, зазначених у пункті 3.6 цього Положення, а також здійснення контролю за ефективністю нагляду окружними прокуратурами за додержанням законів при проведенні оперативно-розшукової діяльності їх територіальними органами у частині попередження, виявлення і припинення кримінальних правопорушень, зазначених у пункті 3.1 цього Положення, розшуку осіб, які їх вчинили та переховуються від органів досудового розслідування, суду;

– нагляд за додержанням законів при проведенні слідчих, негласних слідчих (розшукових) дій у відповідних кримінальних провадженнях;

– участь у розгляді судами клопотань слідчих та прокурорів у ході досудового розслідування, а також з інших питань під час досудового розслідування або оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчих та прокурорів;

– розгляд і вирішення скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчих у випадках, передбачених КПК України;

– вжиття заходів щодо забезпечення відшкодування завданих кримінальними правопорушеннями збитків, розшуку майна, яке стало предметом суспільно небезпечного посягання, а також конфіскації та спеціальної конфіскації у порядку і випадках, установлених законом;

– вивчення стану досудового розслідування у кримінальних провадженнях, підготовка висновків та проєктів процесуальних документів, які подаються на підпис керівництву обласної прокуратури;

– контроль за ефективністю організації досудового розслідування і процесуального керівництва прокурорами окружних прокуратур, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження, нагляду за додержанням законів при проведенні слідчих та негласних слідчих (розшукових) дій, участі у судовому провадженні та підтримання публічного обвинувачення у кримінальних провадженнях про кримінальні правопорушення, зазначені в пункті 3.1 цього Положення;

- вивчення та узагальнення у межах компетенції стану організації процесуального керівництва у кримінальних провадженнях, нагляду за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, підготовку пропозицій щодо удосконалення прокурорської роботи, заходів для усунення недоліків;
- підготовка в межах компетенції інформаційних та аналітичних документів, а також проєктів процесуальних документів, які подаються на підпис керівництву обласної прокуратури;
- проведення перевірок в окружних прокуратурах, надання практичної допомоги їхнім керівникам, контроль за усуненням виявлених недоліків;
- участь в опрацюванні постанов координативних і спільних нарад, проведених в окружних прокуратурах та вивченні практики здійснення ними координативної діяльності;
- контроль за своєчасністю, повнотою та достовірністю внесення відомостей до ЄРДР окружними прокуратурами, правоохоронними органами;
- стажування працівників окружних прокуратур, ініціювання та проведення навчально-методичних заходів;
- безпосереднє здійснення та організаційне забезпечення діяльності органів прокуратури щодо реалізації повноважень з представництва інтересів держави у сфері охорони навколишнього природного середовища, у тому числі щодо земельних правовідносин, зокрема охорони і використання об'єктів та земель природно-заповідного фонду, інших об'єктів правової охорони навколишнього природного середовища, поводження з відходами, використання природних ресурсів та охорони навколишнього природного середовища, оцінки впливу на довкілля, виконання державних (національних), місцевих та інших екологічних програм, використання коштів фондів охорони навколишнього природного середовища та інших державних, у тому числі бюджетних, коштів у цій сфері, а також в інших випадках у разі порушення або загрози порушення охоронюваних законом інтересів держави у сфері охорони навколишнього природного середовища (крім питань, вирішення яких належить до повноважень інших самостійних структурних підрозділів згідно зі спеціалізацією, визначеною наказами Генерального прокурора);
- вивчення питань щодо наявності підстав для застосування повноважень, передбачених статтею 23 Закону України «Про прокуратуру», у сфері охорони навколишнього природного середовища;
- безпосереднє здійснення та організаційне забезпечення діяльності щодо реалізації повноважень із представництва інтересів держави в суді за матеріалами кримінальних проваджень, процесуальне керівництво у яких здійснюють прокурори Спеціалізованої екологічної прокуратури;
- підготовка відзивів на позовні заяви, відповідей на відзиви, пояснень, заяв, клопотань, апеляційних і касаційних скарг на судові рішення, заяв про їх

перегляд за нововиявленими або виключними обставинами, контроль за ходом і результатами їх судового розгляду у справах за позовами керівника обласної прокуратури, його першого заступника або заступника і в тих, у які ініційовано вступ або забезпечується участь;

– організація участі та участь у розгляді судами цивільних, адміністративних і господарських справ у сфері охорони навколишнього природного середовища у випадках, передбачених пунктом 3.8 цього Положення, за позовами (заявами, скаргами) прокурорів, інших учасників процесу в таких справах або у разі вступу прокурора у ці справи;

– ініціювання перегляду судових рішень у справах у сфері охорони навколишнього природного середовища, у випадках, передбачених пунктом 3.8 цього Положення, за позовами (заявами) керівника обласної прокуратури, його першого заступника або заступника і в тих, у які ініційовано вступ та забезпечено участь;

– реалізація повноважень, передбачених статтею 24 Закону України «Про прокуратуру», як прокуратури вищого рівня;

– вивчення судових рішень, розміщених в Єдиному державному реєстрі судових рішень, які зачіпають інтереси держави у сфері охорони навколишнього природного середовища та постановлені без участі прокурора, визначення наявності підстав для вступу у справу та їх оскарження в апеляційному або касаційному порядку;

– вивчення стану представницької діяльності щодо захисту інтересів держави у сфері охорони навколишнього природного середовища, вжиття заходів для усунення недоліків при підготовці окружними прокуратурами заяв, скарг та інших процесуальних документів у цивільному, адміністративному та господарському судочинстві;

– вжиття заходів, спрямованих на своєчасне, повне і реальне виконання судових рішень, постановлених у справах за позовами, заявами прокурорів у сфері охорони навколишнього природного середовища, забезпечення належного захисту інтересів держави при їх виконанні;

– забезпечення представництва інтересів держави при виконанні судових рішень, у яких прокурорами Спеціалізованої екологічної прокуратури здійснювалося представництво інтересів держави, а також окружними прокуратурами, у разі перебування таких рішень на виконанні у відділі примусового виконання рішень управління забезпечення примусового виконання рішень в Івано-Франківській та Тернопільській областях Західного міжрегіонального управління Міністерства юстиції України;

– у межах компетенції внесення відомостей до ЄРДР про вчинення кримінальних правопорушень;

– у межах компетенції організаційне забезпечення діяльності окружних прокуратур як спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії

корупції (поза межами кримінального провадження);

- вивчення матеріалів про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, у сфері охорони навколишнього природного середовища, складених уповноваженими особами Національної поліції України, відповідно до компетенції, визначеної наказом Генерального прокурора;

- участь у розгляді справ про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, у сфері охорони навколишнього природного середовища відповідно до компетенції, визначеної наказом Генерального прокурора;

- у межах компетенції підготовка подань, передбачених частиною третьою статті 65-1 Закону України «Про запобігання корупції»;

- підготовка матеріалів для вжиття заходів представницького характеру поза межами кримінального судочинства з метою відшкодування збитків (шкоди), завданих державі внаслідок вчинення корупційного правопорушення та правопорушення, пов'язаного з корупцією, визнання незаконними нормативно-правових актів, рішень і недійсними правочинів у сфері охорони навколишнього природного середовища;

- ініціювання, за наявності підстав, питання щодо дисциплінарної відповідальності суддів у порядку, визначеному законодавством;

- взаємодія в межах компетенції зі спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції та іншими органами з питань, що належать до компетенції відділу;

- моніторинг медіа з метою виявлення порушень вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища та ініціювання вжиття заходів представницького характеру або внесення відомостей до ЄРДР.

5. Повноваження керівника та працівників відділу

5.1. Начальник Спеціалізованої екологічної прокуратури:

- здійснює керівництво діяльністю Спеціалізованої екологічної прокуратури, організовує, спрямовує і контролює роботу підпорядкованих працівників з урахуванням планів роботи обласної прокуратури, рішень нарад, інших організаційно-розпорядчих документів Офісу Генерального прокурора та Тернопільської обласної прокуратури, доручень керівництва;

- забезпечує взаємодію з іншими структурними підрозділами обласної прокуратури, окружними прокуратурами, співпрацю з відповідними підрозділами правоохоронних та інших державних органів;

- здійснює розподіл обов'язків між працівниками Спеціалізованої екологічної прокуратури та подає його для затвердження першому заступнику чи заступнику керівника обласної прокуратури згідно з розподілом обов'язків між керівництвом обласної прокуратури;

- розглядає документи, що надійшли до Спеціалізованої екологічної прокуратури, у тому числі ті, що містять інформацію з обмеженим доступом, зокрема державну таємницю, у межах компетенції підписує, затверджує і візує службову документацію;
- вносить пропозиції до плану роботи обласної прокуратури, організовує підготовку матеріалів для розгляду на нарадах у керівництва обласної прокуратури, забезпечує контроль за своєчасним і якісним виконанням планових заходів та рішень нарад;
- організовує та контролює виконання працівниками Спеціалізованої екологічної прокуратури наказів, завдань і доручень керівництва Офісу Генерального прокурора, обласної прокуратури;
- забезпечує підготовку проєктів організаційно-розпорядчих документів обласної прокуратури з питань, що належать до компетенції Спеціалізованої екологічної прокуратури, доповідних записок та інших документів, листів із зауваженнями, інформаційного та орієнтовного характеру, завдань і доручень керівникам окружних прокуратур;
- організовує та проводить оперативні наради з питань діяльності Спеціалізованої екологічної прокуратури, за необхідності заслуховує звіти працівників щодо виконання службових обов'язків, визначає заходи для усунення виявлених недоліків;
- організовує проведення аналітичної та методичної роботи, заходів щодо підвищення кваліфікації працівників Спеціалізованої екологічної прокуратури, стажування працівників окружних прокуратур;
- організовує та контролює в межах компетенції здійснення прокурорами Спеціалізованої екологічної прокуратури процесуального керівництва на стадії досудового розслідування та участі у судовому провадженні, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження, нагляд за додержанням законів при проведенні слідчих, негласних слідчих (розшукових дій) у кримінальному провадженні;
- вносить пропозиції щодо призначення прокурорів (груп прокурорів) у конкретних кримінальних провадженнях, організовує підготовку проєктів постанов про визначення (заміну) прокурорів у кримінальному провадженні, постанов про доручення здійснення досудового розслідування іншому органу досудового розслідування;
- контролює дотримання строків перебування кримінальних проваджень на вивченні у підпорядкованих прокурорів;
- вивчає, погоджує проєкти постанов про скасування незаконних процесуальних рішень, висновків за результатами вивчення кримінальних проваджень, що надійшли у зв'язку з клопотаннями про продовження процесуальних строків, і доповідає про них керівництву обласної прокуратури;
- виконує повноваження, передбачені статтею 36 КПК України, а

також сприяє керівництву обласної прокуратури у реалізації повноважень, визначених цією статтею;

- за дорученням керівництва обласної прокуратури вивчає та доповідає матеріали кримінальних проваджень;

- забезпечує контроль за ефективністю організації і процесуального керівництва досудовим розслідуванням окружними прокуратурами, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження, нагляду за додержанням законів при проведенні слідчих та негласних слідчих (розшукових) дій, участі у судовому провадженні та підтриманні публічного обвинувачення, оскарження судових рішень, реалізації інших повноважень прокурора в судах у кримінальних провадженнях відповідної категорії;

- готує вказівки та доручення з питань організації процесуального керівництва досудовим розслідуванням і підтримання обвинувачення у кримінальних провадженнях;

- забезпечує участь у розгляді судами клопотань слідчих і прокурорів, у судовому розгляді кримінальних проваджень та вирішенні інших питань кримінального судочинства, оскарженні рішень, дій чи бездіяльності слідчих і прокурорів у кримінальному провадженні;

- організовує та здійснює в межах компетенції нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, у частині попередження, виявлення і припинення кримінальних правопорушень, зазначених у пункті 3.1 цього Положення, розшуку осіб, які їх вчинили та переховуються від органів досудового розслідування, суду, а також контроль за ефективністю нагляду з цих питань окружними прокуратурами;

- організовує виконання запитів компетентних органів іноземних держав про надання міжнародної правової допомоги чи перейняття кримінального провадження, здійснення перевірки матеріалів виконання запитів компетентних органів іноземних держав у порядку частини третьої статті 558 КПК України;

- організовує вивчення наявності підстав для представництва в судах інтересів держави у сфері охорони навколишнього природного середовища, підготовку позовів (заяв), відзивів на позовні заяви, відповідей на відзиви, пояснень, заяв, клопотань, апеляційних і касаційних скарг на судові рішення, заяв про їх перегляд за нововиявленими або виключними обставинами в порядку цивільного, адміністративного та господарського судочинства, забезпечує контроль за ходом і результатами їх судового розгляду;

- організовує участь прокурорів у розгляді судами цивільних, адміністративних та господарських справ у сфері охорони навколишнього природного середовища за позовами керівника обласної прокуратури, його першого заступника або заступника, а також справ, у які ініційовано вступ;

– забезпечує ініціювання перегляду судових рішень у цивільних, адміністративних та господарських справах, підготовку заяв і клопотань до суду касаційної інстанції;

– організовує вивчення судових рішень, розміщених в Єдиному державному реєстрі судових рішень, які зачіпають інтереси держави у сфері охорони навколишнього природного середовища та постановлені без участі прокурора, визначення наявності підстав для вступу та їх оскарження в апеляційному або касаційному порядку;

– забезпечує вжиття заходів, спрямованих на своєчасне, повне і реальне виконання судових рішень, постановлених у справах за позовами, заявами прокурорів, забезпечення належного захисту інтересів держави при їх виконанні;

– організовує та забезпечує участь прокурорів відділу у виконавчих провадженнях із виконання судових рішень у справах, у яких здійснювалося представництво в суді Спеціалізованою екологічною прокуратурою або окружними прокуратурами, у разі перебування таких рішень на виконанні у відділі примусового виконання рішень управління забезпечення примусового виконання рішень в Івано-Франківській та Тернопільській областях Західного міжрегіонального управління Міністерства юстиції України;

– організовує внесення відомостей до ЄРДР про вчинення кримінальних правопорушень, опрацювання даних ЄРДР з метою встановлення підстав для здійснення представництва у сфері охорони навколишнього природного середовища;

– організовує вивчення кримінальних проваджень з метою встановлення підстав для вжиття заходів із представництва інтересів держави у сфері охорони навколишнього природного середовища;

– організовує, за наявності підстав, ініціювання питання про дисциплінарну відповідальність суддів у порядку, передбаченому законодавством;

– організовує вжиття заходів, передбачених Законом України «Про запобігання корупції», за фактами порушень у сфері охорони навколишнього природного середовища, участь прокурорів у розгляді судом справ про адміністративні правопорушення цієї категорії відповідно до компетенції, визначеної наказом Генерального прокурора;

– організовує вивчення матеріалів про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, у сфері охорони навколишнього природного середовища, складених уповноваженими особами Національної поліції України, а також підготовку подань з метою виявлення причин та умов, що сприяли вчиненню адміністративних правопорушень, пов'язаних із корупцією, чи невиконанню вимог Закону України «Про запобігання корупції» в інший спосіб;

- організовує виїзди працівників Спеціалізованої екологічної прокуратури до окружних прокуратур для проведення перевірок, надання практичної допомоги їхнім керівникам, безпосередньо бере у них участь, забезпечує реалізацію виїздів та контроль за усуненням виявлених недоліків;
- здійснює особистий прийом громадян, організовує розгляд звернень та запитів, у тому числі народних депутатів України, депутатів місцевих рад, скарги учасників кримінального провадження на рішення, дії чи бездіяльність слідчих і прокурорів, заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення;
- розглядає скарги на дії та рішення підлеглих працівників, забезпечує своєчасне та якісне їх вирішення;
- вживає заходів щодо запобігання витоку і розголошенню мовної та видової інформації, втраті службових документів і матеріалів, компрометації чи втраті електронних ключів доступу до ЄРДР;
- забезпечує виконання вимог щодо запобігання виникненню реального чи потенційного конфлікту інтересів, вживає заходів для його врегулювання;
- організовує роботу з оприлюднення публічної інформації, розгляд інформаційних запитів з питань, що належать до компетенції Спеціалізованої екологічної прокуратури;
- організовує ведення первинного обліку роботи, своєчасне, повне і достовірне внесення відомостей до ЄРДР, ІАС «ОСОП», формує та підписує звітність про роботу Спеціалізованої екологічної прокуратури;
- організовує підготовку матеріалів для висвітлення у медіа, розміщення на офіційному вебсайті обласної прокуратури;
- вносить в установленому порядку пропозиції щодо призначення, переміщення, звільнення з посад працівників, заохочення чи притягнення до дисциплінарної відповідальності;
- здійснює контроль за дотриманням підпорядкованими працівниками службової (трудової) та виконавської дисципліни, вживає заходів щодо створення належних умов праці;
- організовує та контролює стан ведення діловодства та додержання режиму секретності у Спеціалізованій екологічній прокуратурі;
- виконує інші службові доручення керівництва Офісу Генерального прокурора та обласної прокуратури.

5.2. Прокурори Спеціалізованої екологічної прокуратури:

- безпосередньо виконують завдання і доручення керівництва Офісу Генерального прокурора, обласної прокуратури та начальника Спеціалізованої екологічної прокуратури, беруть участь у виконанні покладених на прокуратуру завдань;

- здійснюють організаційне, методичне керівництво та належний вплив на ефективність роботи в окружних прокуратурах, надають фахову практичну допомогу їх працівникам;
- здійснюють підготовку матеріалів для розгляду на нарадах у керівництва обласної прокуратури, начальника Спеціалізованої екологічної прокуратури, вносять пропозиції до плану роботи обласної прокуратури;
- готують проекти службових листів, наказів та інших організаційно-розпорядчих документів;
- здійснюють процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, нагляд за додержанням законів при проведенні слідчих, негласних слідчих (розшукових) дій у відповідних кримінальних провадженнях та підтримують у них публічне обвинувачення, вирішують відповідно до закону інші питання під час кримінального провадження,
- здійснюють повноваження прокурора у кримінальному провадженні відповідно до статті 36 КПК України;
- вивчають матеріали кримінальних проваджень, дають у них вказівки, готують висновки, доручення;
- у разі закриття ними кримінальних проваджень вирішують питання про речові докази;
- беруть участь у розгляді слідчими суддями клопотань, готують апеляційні скарги на ухвали слідчих суддів у кримінальних провадженнях на стадії досудового розслідування, беруть участь у їх розгляді в судах;
- беруть участь у судовому розгляді скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчих;
- готують проекти процесуальних та інших документів у кримінальному провадженні, які подаються на підпис керівництву обласної прокуратури, а також про доручення здійснення досудового розслідування іншому органу відповідно до вимог статті 36 КПК України;
- забезпечують інформування підозрюваного та потерпілого про їх право на примирення, підозрюваного – на угоду про визнання винуватості, роз'яснюють механізм реалізації цих прав;
- за наявності підстав здійснюють підготовку апеляційних і касаційних скарг на судові рішення, заяв про їх перегляд за нововиявленими або виключними обставинами, контроль за результатами їх судового розгляду;
- розглядають заяви і повідомлення про вчинення кримінальних правопорушень, готують рапорти про внесення відомостей щодо них до ЄРДР, розпочинають досудове розслідування;
- з урахуванням компетенції виконують запити компетентних органів іноземних держав про надання міжнародної правової допомоги чи перейняття кримінального провадження, здійснюють перевірки матеріалів виконання

запитів компетентних органів іноземних держав у порядку частини третьої статті 558 КПК України;

– здійснюють нагляд за додержанням законів при проведенні оперативно-розшукової діяльності оперативними підрозділами правоохоронних органів, зазначених у пункті 3.6 цього Положення, а також контролюють ефективність нагляду із цих питань окружними прокуратурами;

– у випадках, визначених законодавством, ініціюють перед керівництвом питання про скасування процесуальних рішень у кримінальних провадженнях та оперативно-розшукових справах;

– забезпечують контроль за ефективністю організації і процесуального керівництва досудовим розслідуванням окружними прокуратурами, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження, нагляд за додержанням законів при проведенні слідчих, негласних слідчих (розшукових) дій, участь у судовому провадженні та підтримання публічного обвинувачення у відповідних кримінальних провадженнях;

– контролюють за дорученням керівництва стан досудового розслідування кримінальних правопорушень і підтримання публічного обвинувачення, готують відповідні списки кримінальних проваджень (контрольних, актуальних, закритих, строків їх розслідування, графіків заслужування, виправданих осіб, тримання осіб під вартою тощо);

– беруть участь у судових засіданнях з перегляду апеляційним судом рішень, ухвалених у кримінальних провадженнях у сфері охорони навколишнього природного середовища, процесуальне керівництво у яких здійснювалося окружними прокуратурами;

– готують доручення з питань організації процесуального керівництва досудовим розслідуванням, підтримання обвинувачення;

– застосовують передбачені статтею 23 Закону України «Про прокуратуру» повноваження з метою встановлення наявності підстав для представництва в суді інтересів держави;

– готують проекти позовів (заяв), які подаються керівником обласної прокуратури, його першим заступником або заступником в порядку цивільного, адміністративного та господарського судочинства, опрацьовують у зв'язку з цим матеріали з висновками щодо наявності підстав для застосування представницьких повноважень, що надходять з інших структурних підрозділів обласної прокуратури;

– беруть участь у судовому провадженні, а також забезпечують реалізацію представницьких повноважень у цивільному, адміністративному й господарському судочинстві, зокрема готують проекти позовних заяв, відзивів на позовні заяви, відповідей на відзиви, пояснень, заяв, клопотань, заперечень, скарг на незаконні судові рішення та інших процесуальних документів;

– за дорученням керівництва обласної прокуратури та начальника

Спеціалізованої екологічної прокуратури забезпечують реалізацію повноважень, передбачених статтею 24 Закону України «Про прокуратуру»;

- вивчають інформацію, розміщену в Єдиному державному реєстрі судових рішень, виявляють рішення, постановлені з порушенням норм матеріального чи процесуального права, які потребують перегляду;

- в установленому порядку вносять відомості до ЄРДР про вчинення кримінальних правопорушень, опрацьовують дані ЄРДР з метою встановлення підстав для здійснення представництва у сфері охорони навколишнього природного середовища;

- здійснюють моніторинг публікацій у медіа, мережі Інтернет, публічної інформації у формі відкритих даних з метою виявлення фактів порушень інтересів держави та вжиття заходів представницького характеру;

- вивчають стан позовної роботи окружних прокуратур, участі в розгляді справ, практики реалізації наданих законом повноважень щодо вступу у цивільні, адміністративні та господарські справи за позовами інших осіб, практики ініціювання перегляду судових рішень;

- вживають заходів, спрямованих на своєчасне, повне і реальне виконання судових рішень, постановлених у справах за позовами, заявами прокурорів, забезпечують належний захист інтересів держави при їх виконанні;

- беруть участь у виконавчих провадженнях із виконання судових рішень у справах, у яких здійснювалося представництво в суді обласною прокуратурою або окружними прокуратурами, у разі перебування таких рішень на виконанні у відділі примусового виконання рішень управління забезпечення примусового виконання рішень в Івано-Франківській та Тернопільській областях Західного міжрегіонального управління Міністерства юстиції України;

- забезпечують участь у розгляді судами справ за позовами керівника обласної прокуратури, його першого заступника або заступника чи іншого учасника виконавчого провадження на рішення, дії або бездіяльність службових осіб державної виконавчої служби, а також при вирішенні судами питань, пов'язаних із виконанням судових рішень, постановлених у справах, у яких прокурором здійснювалося представництво в суді;

- здійснюють моніторинг стану розгляду судами документів (позовів, заяв, скарг), внесених у справах, що перебувають на контролі Офісу Генерального прокурора та обласної прокуратури;

- готують проекти документів щодо ініціювання питання про відповідальність суддів, а також внесення відомостей до ЄРДР про вчинення ними кримінальних правопорушень;

- складають протоколи про адміністративні правопорушення, передбачені ст. ст. 185-4, 185-8, 185-11 Кодексу України про адміністративні правопорушення;

- вивчають практику застосування законодавства у сфері протидії

адміністративним правопорушенням, пов'язаним із корупцією, дотримання вимог Закону України «Про запобігання корупції» щодо осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, а також якість забезпечення окружними прокуратурами участі в розгляді справ про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією;

— вивчають матеріали про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, складені уповноваженими особами Національної поліції України;

– готують подання про проведення службового розслідування з метою встановлення причин і умов, що сприяли вчиненню адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією, чи невиконанню вимог Закону України «Про запобігання корупції» в інший спосіб;

– беруть участь у розгляді судами справ про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією;

– відповідно до компетенції розглядають документи, у тому числі ті, що містять інформацію з обмеженим доступом, зокрема державну таємницю;

– беруть участь у проведенні перевірок в окружних прокуратурах, наданні практичної допомоги їхнім керівникам, забезпечують контроль за усуненням установлених недоліків;

– беруть участь у проведенні аналітичної та методичної роботи, у навчально-методичних заходах, підвищенні кваліфікації;

– вносять пропозиції щодо удосконалення роботи, ініціюють заходи, спрямовані на усунення виявлених недоліків, порушень виконавської дисципліни;

– за дорученням керівництва здійснюють особистий прийом громадян, розглядають звернення та запити, у тому числі народних депутатів України, депутатів місцевих рад, скарги учасників кримінального провадження на рішення, дії чи бездіяльність слідчих і прокурорів, заяви і повідомлення про кримінальні правопорушення, готують проєкти відповідей та інформацій, розглядають у межах компетенції запити на інформацію;

– вносять відомості до ЄРДР, ІАС «ОСОП», ІС «СЕД» про виконану роботу та забезпечують своєчасне, повне і достовірне відображення цих даних в електронних формах обліку;

– запобігають витоку й розголошенню мовної та видової інформації, втраті службових документів і матеріалів, компрометації чи втраті електронних ключів доступу до ЄРДР;

– запобігають виникненню реального чи потенційного конфлікту інтересів, вживають заходів щодо його врегулювання;

– підвищують професійний рівень шляхом участі в навчальних заходах, що проводяться в Офісі Генерального прокурора, Тренінговому центрі прокурорів України та обласній прокуратурі;

- ведуть облік роботи, накопичують і систематизують інформаційні матеріали за закріпленими напрямками діяльності та окружними прокуратурами;
- виконують інші завдання та службові доручення керівництва Офісу Генерального прокурора, обласної прокуратури та начальника Спеціалізованої екологічної прокуратури.

6. Відповідальність працівників Спеціалізованої екологічної прокуратури

6.1. Начальник відповідає за належну організацію роботи з виконання покладених на Спеціалізовану екологічну прокуратуру завдань і службових доручень керівництва Офісу Генерального прокурора та обласної прокуратури.

6.2. Прокурори відповідають за належне виконання своїх функціональних обов'язків, своєчасне та якісне виконання завдань і службових доручень керівництва Офісу Генерального прокурора, обласної прокуратури та начальника Спеціалізованої екологічної прокуратури.

6.3. Працівники Спеціалізованої екологічної прокуратури несуть відповідальність за порушення Присяги прокурора, Кодексу професійної етики та поведінки прокурорів, службових обов'язків, службової (трудової) та виконавської дисципліни, а також в інших випадках згідно із Законами України «Про прокуратуру», «Про запобігання корупції», законодавством про працю.

Спеціалізована екологічна прокуратура Тернопільської обласної прокуратури